

Szkółka



niedzielnia

Módl się i pracuj, a będziesz szczęśliwym.

Leszno. — *Niedziela czwarta Adwentu, dnia 22. Grudnia 1844.*

Religia.

Ewangielia u Łukasza świętego
w Rozdz. III. w. 1 — 7.

Roku piętnastego panowania Tyberjusza Cesarza, gdy pontski Piłat Starostą był iudzkim, a Heród Tetrarchą galilejskim, Filip, brat jego, Tetrarchą iturejskim i trachonickiemy krainy, a Lizaniasz abileńskim Tetrarchą, za Arcykapłanów Annasza i Kaifasza, stało się słowo Pańskie do Iana, Zacharyaszowego syna, na puszczy. I przyszedł do wszystkiemy krainy, leżący nad Jordanem, opowiadając chrzest pokuty, na odpuszczenie grzechów; iako napisano w księgach mów Izaiasza: Głos wołającego na puszczy: gotujcie drogę Pańską, czyncie proste ścieżki Jego; każda dolina zapełniona będzie, a każda góra i pagórek poniżon będzie; i miejsca kręte wyprostują się, a drogi ostre staną się bitemi. I ogląda wszelkie ciało zbawienie Boże.

Wyjaśnienie.

W oznaczeniu czasu, w którym Ian Chrzciiciel odebrał rozkaz od Boga, aby począł opowiadać światu przyście Chrystusa, a który Ewangielista z taką krę-

śli pilnością, widzimy smutny stan kraiu żydowskiego odmalowany, tak w rzeczach świeckich, iak i duchownych. Odięte zostało berko pokoleniu Iudy, a cała ziemia żydowska, na części podzielona, w narzuconych zarządcach swoich woli obcego ulegała, a tym był Cesarz rzymski, Poganin. Naywyższą nawet godność duchowną, wbrew prawu Zakonu, nie ieden, ale dwóch piastowało, Annasz i zięć jego Kaifasz, którzy ią podobno u Rzymian okupili sobie. Wszystko szło na opak. Był to więc czas naysposobniejszy na Obiawienie Chrystusa Pana; bo, iak się wyraża stary nasz Wuiek, nigdy ludzie nie są sposobniejsi ku poięciu i przyięciu nauki niebieskiemy, iako gdy się im wszystkie rzeczy ziemskie źle powodzą.

W tym to czasie powszechnego zaniewierchu i rozwolnienia wyszedł Ian z puszczy, na której młodość swoię przepędził, i zaczął głosić chrzest pokuty na odpuszczenie grzechów; iako napisano w księgach Izaiaszowych: „głos wołającego na puszczy: gotujcie drogę Pańską, czyncie proste ścieżki Jego; każda dolina zapełniona będzie, a każda góra i pagórek poniżon będzie; i miejsca kręte

wyprostują się, a drogi ostre staną się bitymi," czyli innemi słowy mówiąc: podnoście głowy wasze i nie traćcie nadziei, którzyście dotąd żyli tylko dla waszych chuci i namiętności, wydobądźcie się z tego błota grzechowego. Boga Pańska i miłosierne uczynki, niechay zapełnią próżność serc waszych. Góry i pagórki, które w was pycha i ślepa miłość własna usypały, muszą być zniesione. Wszystko krzywe w waszém postępowaniu, wszystko fałszywe i przeciwne w waszych zasadach, wszelkie manowce w waszych zatrudnieniach i sprawach, wszelka obłuda i pozorna miłość bliźniego, wszelki gniew, rozjątrzenie i nienawiść w waszém pożyciu, wszystko to ustąpić musi, a miejsce tego niechay zaimie miłość Boga i miłość bliźniego. Co gdy nastąpi, wszelkie ciało, każdy człowiek ogląda zbawienie Boże, stanie się uczestnikiem zasług Zbawicielowych.

Nauka.

Kościół Boży, Bracia w Chrystusie, czytajcie nam dzisiay znowu Ewangelią o Ianie wołającym: gotujcie drogę pańską; pragnie, iako troskliwa i pieczołowita matka, zwrócić naszą całą uwagę na zbliżającą się Uroczystość Narodzenia się Jezusa Chrystusa. Przez cztery tysiące lat oczekiwali Patryarchowie i Procy uiszczenia się obietnicy o mającym przybyć Zbawicielu, i z utęśnieniem gorące o to zanosili modły do Nieba. Nadszedł wreszcie czas pożądany, narodził się Odkupiciel z przeczystéj Dziewicy, i my już iesteśmy uczestnikami nieocenionéj Jego wysługi. Słuszna więc i sprawiedliwa, abysmy z weselem serca obchodzili tak drogą dla nas pamiątkę; nie na zabawach i uciechach światowych, nie na zbytkach i obrazie, ale na szczerém wychwalaniu Boga, na rzewliwém dziękczy-

nieniu, na odrodzeniu się z życia skalanego na życie święte. Tego po nas wymaga Kościół i dla tego powtórnie woła: gotujcie drogę pańską!

„Bo zacne a pożądliwe," mówi Święty Augustyn, „chwalebne a osobliwe święto Narodzenia Pana, Zbawiciela naszego, Bracia Najmilsi, wierném nabożeństwem mając przyiąć i obchodzić, powinniśmy się ze wszystkich sił za iego pomocą przygotować; wszystkie kąty duszy naszéj pilnie wypatrować, aby snadź nie był który w nas grzech zakryty, któryby i sumienie nasze gryzł, albo zasromał, i oczy Boskiego Maiestatu obrażał. Albowiem, acz Chrystus Pan nasz po męce swéj zmartwychwstał, i do Nieba wstąpił, wszakże iednak z tamtąd upatruie, iako my wierzymy, i pilnie baczy, iako się każdy z sług iego bez łakomstwa, bez gniewu, bez pychy i wszeteczeństwa na obchodzenie narodzenia iego gotować i przybrać usiłuje, i według tego iako kogo do breimi obyczajami użyrzy ozdobionego, tak mu udzieli łaski miłosierdzia swego. Bo iezli użyrzy światłością miłości przyodzianego, perłami sprawiedliwości i miłosierdzia ozdobionego, czystego, pokornego, miłosiernego, dobrotliwego i trzeźwego; kogo takiego uzna, temu ciało i krew swą nie na sąd, ale na lekarstwo przez posługę Kapłanów swych poda. Ale iezli którego użyrzy cudzołożnika, pijańcę, chciwego i pysznego, boię się, aby mu tego nie rzeczone, co w Ewangielii sam Pan onemu powiedział: Przyiacielu, iakoś tu wszedł, nie mając szaty godom przystoynéj? A czego Boże uchoway, aby mu się nie stało to, co potem idzie: związawszy mu ręce i nogi, wrzucicie go w zewnętrzne ciemności, kędy jest płacz i zgrzytanie zębów. Oto iaki wyrok w dzień sądny odniesie, który bez lekar-

stwa pokuty na święto pańskie, plugawstwami grzechu zmazany, przystąpi.“

Za czasu tedy pogodnego prostujemy drogę pańską, czynimy proste ścieżki lego!

O Adwencie.

P. X. Ur.

A.: Iak to smutny ten czas Adwentowy!

B.: Co smutny to smutny! Słońce ledwie się kiedy pokaże, iużci znika. Dnie są krótkie, a noc coraz dłuższa: i ciemno i zimno i smutno.

A.: Takie to podobno ciemności panowały w duszach ludzkich przed Narodzeniem się na świat Jezusa Chrystusa; a choć się zrazu zjawił iaki Prorok, nauczaający lud drogi prawdy, przed samém przyściem Chrystusa ustali nawet i Pro-
1007 a wśród ciemności, błędu i niecnót narodził się Chrystus.

B.: Naykrótszy dzień przypada podobno w dzień Świętego Tomasza Apostoła?

A.: Bo téż to był Apostól niedowierzący. Gdzie zaś nie ma wiary, lecz jest wątpienie, tam i ciemnota w duszy bydź musi. Uważaliście téż na to, że przed samém Bożém Narodzeniem mamy Adama i Ewy?

B.: Boć to byli pierwsi rodzice rodu ludzkiego i pewnie na to tak blisko Bożego Narodzenia są położeni, abyśmy poznali potrzebę Zbawcy; bo iak przez Adama wszedł grzech na świat, a za nim śmierć, tak przez Chrystusa łaska i życie.

A.: Ale do czegoż nas ten smutny czas Adwentu powinienby doprowadzić?

B.: Pewnie do uznania, że i w duszy naszey jest pusto, zimno i ciemno bez nauki i łaski Jezusa Chrystusa. Smuć się powinniśmy dla licznych grzechów,

żałować za nie i pokutować; a tak smutny Adwent usposobi dusze nasze do przyięcia Jezusa Chrystusa.

A.: Wszak od Adwentu zaczyna się rok kościelny?

B.: Tak iest, od tego czasu, wyobrażającego nam owe czterdzieści wieków, przez które tęskliwie oczekiwano Zbawiciela, zaczyna kościół w smutku i pokucie, w poście i modlitwie, swój rok; a przysposobiwszy się należycie, święci Narodzenie Pańskie. I odtąd iuż słońce bardziéy coraz grzeie i świeci; boć słońce dusz naszych, Jezus Chrystus, iuż się narodził. Bogu chwałę na wysokości napród śpiewamy, a potém pokóy ludziom dobréy woli. Po Narodzeniu Pańskiem w tydzień zaczyna świat swój nowy rok, a my, mając iuż narodzonego Zbawiciela, życzymy pokoiu ludziom dobréy woli.

A.: Dalby Bóg, aby i dla nas czas Adwentu stał się przysposobieniem do przyięcia do dusz naszych prawdy i łaski narodzonego dla nas Zbawiciela, iżby przyście lego na dzień sądu stało się nam zbawienne.

Rozmowa o obłatkach.

P. X. Ur.

A. Powiedzcież mi, na iaką to pamiątkę Organista obnosi oblatki przede święty?

B. Boć to iest gwiazdka! — na pamiątkę, że się Pan Jezus w nocy, gdy gwiazdy świeciły, narodził.

A. Nie iest to odpowiedzią na moje pytanie. Bo ia się pytam: na co oblatki roznoszą? — Otóż wam powiem, co sam w kościele slyszalem. Oblatek iest to chleb ofiarny, *oblatą* zwany. W piérwszych wiekach kościoła składano na ołtarzu chleb i wino, które wieni przynosili, i to zwano ich ofiarą. Nie wszystek chleb bywał użyty do

Mszy świętę; lecz tylko tyle, ile go potrzeba było dla przyjmujących komuniją św. Resztę tych ofiarowanych chlebów poświęciwszy Biskup, posyłał (od IV^{go} wieku się to zaczęło) innym Biskupom, a późniéj Kapłani Kapłanom, albo swoim Parafianom, na znak iedności w wierze i uczestnictwie Sakramentów śś. Otóż nie Organista, lecz nasz Proboszcz przysyła nam święcone oblatki przede święty!

B. To tedy te oblatki są poświęcone, i tylko do iedzenia, nie zaś do pieczętowania listów przeznaczone?

A. Tak iest, słyzałem o tém, że Ksiądz ie wprzód słowem Bożém i modlitwą poświęca, i dopiero przez sługę kościelnego Członkom swéy parafii posyła*).

*) Podobno roznoszone oblatki nie bywają wszędzie święcone, i roznoszący rozdaia ie i tym, którzy do owczarni Pasterza nie należą; co wszystko bydź nie powinno.

Uwaga Red.

B. Kiedy tak iest, iak powiadacie, to chleb ten ofiarny i błogosławiony, w większém będę miał iak dotąd poszanowaniu. Łamiąc go i dzieląc między dziatki i czeladkę, powiem im: oto iednego mamy Pasterza i iednym chlebem my wszyscy iego Parafianie zasilani bywamy; bo ieden iest Pan nasz Iezus Chrystus, iedna téż wiara, i ieden chrzest. Bądźmyż wszyscy zjednoczeni w Iezusie Chrystusie, iako wszyscy z iednego błogosławionego chleba pożywamy.

A. Tak czynmy wszyscy, a stanie się nam i ten obrządek pożyteczny. A iezeliby kto wątpił: czyli przyniesione sobie oblatki są rzeczywiście poświęcone, niech sobie da pokazać świadectwo na to, którémby powinien bydź opatrzonny każdy, kto ie roznosi.



U Wäschera i Spółki w Gieszynie wyszło:

Zaraza gorzałki.

Smętna przygoda dla przestrogi Szlązaka i pobratymczych Sławian z pod Tater, podług Cszokiego.

8. (3½ ark.), na białym papierze drukarskim, kosztuje 8 grajcarów w monecie kruszcowej, czyli konwencyonalnej (2½ sgr., czyli 15 grp.)

Książka ta dla ludu, napisana prostym stylem i pojętnym, wielce w Morawach i Szląsku czytana, przyczyniła się do rozpowszechnienia wstrzemięźliwości. Oby i u nas czytana być mogła!